

eneste Sted, hvor det sker. Det vil være i Thingets Grindring fra forrige Samling og vil atter blive bragt i dets Grindring i denne ved Finanslovens 2den Behandling, at der er opstaaet et noget lignende Forhold med Hensyn til den Maade, hvorpaa Arbeidskraften i Horsens Lughus har været bortafforderet til et Firma, som senere har gjort Paastand paa en Medfættelse af den oprindelig bestemte Afgift for Fangerens Arbeidskraft, en Fordring, som det imidlertid er blevet anset for rigtigst at negte. Siden den Tid er der foregaaet en ny Forpagtning, og ved denne er ganske vist Afgiftssummen bleven noget nedsat; men, naar Alt kommer til Alt, maa jeg dog anse dette for uheldigere, end at have en nominelt høi Afgift, paa Basis af hvilken der saa fremkommer Erstatningsfordringer til Staten, som det paa den ene Side synes haardt at aflaa, og som man paa den anden Side dog er nødt til for Konsekvensens Skyld at vise tilbage. — Med Hensyn til Kjøbet af Silkeborg-Herningbanen er det i Lovforslaget foreslaaet, at der skulde efterbevilges et Beløb af 3,500 Kr. som Halvdelen af Omkostningerne ved Salget, idet nemlig disse Omkostninger ifølge Kontrakten skulle deles imellem Køber og Sælger. Jeg vil dog tillade mig at henstille — jeg veed ikke ret, om det bliver til Indenrigsministeren eller til Finansministeren, men formoder dog, at er til Indenrigsministeren, Henstillingen maa gøres, — om ikke disse Omkostninger kunne rent bortfalde; det forekommer mig nemlig, at der ikke kunde være Noget til Hinder for, at Salget skete paa en saadan Maade, at f. Ex. alle Aktierne overdroges til Staten. I saa Fald blev der slet ingen Omkostninger ved denne Transaktion, og der vilde da Intet være at dele. Dette forekommer mig at være en simple og mere ligefrem Fremgangsmaade end at udfætte egentlige Salgsdokumenter og udrede Afgifter til Stempelpapir, Thinglæsning o. s. v. Jeg kan ikke dele den noget strenge Dom, som det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) udtalte om Limfjordsbroen. Jeg tror, at der er noget Urigtigt i at tale om denne, som om den stadig vedbliver at forvolde større Udgifter, end man oprindeligt har beregnet. Jeg synes ikke, at man med Føie kan gøre dette, fordi hele Sagens Historie jo tilstrækkelig viser, at det, der nu er bragt tilveie, er Noget, som er væsentlig anderledes og væsentlig bedre end det, der oprindeligt var paatænkt. Dersom man saa vil sige, hvorfor har man da ikke strax fra Begyndelsen af vidst, at man maatte have det Andet og Bedre, som nu er bragt tilveie, saa synes det mig, at det ligger overmaade nær at svare: fordi der ikke i vort Land var eller overheved kunde være, selv ved Benyttelse af fremmede Erfaringer, tilstrækkelige Data tilstede til med Sikkerhed at slutte,

hvad der paa dette Sted maatte anbringes. Limfjordsbroen er ikke noget Legeværk, ikke nogen dagligdags Bro, men et betydeligt, storartet Arbejde, og man kan ikke sige, at man kunde være gaaet hen andetsteds og der have lært, hvorledes man skulde bære sig ad ved Anbringelsen af en Bro paa dette Sted, thi Naturforholdene, Strøm-Bund- og Isforholdene kunne være — og ere — saa forskellige paa de forskellige Steder, at man ikke saaledes kan drage sikre Slutninger fra det One til det Andet. Mig forekommer det, at naar man ser tilbage paa dette Arbejde som en Helhed, kan man ikke uden Uresferdighed mislignende, at det er udført baade med Dygtighed og Sparformelighed. Denne Sparformelighed er ganske vist for en Del gaaet ud over Entreprenørerne, idet de have paataget sig Kontrakten til Arbejdet udførelse paa en Tid, da der var en Stigning baade i Arbejdslønnen og i Materialerne, og da det senere har vist sig, at Arbejdsmethoden stillede endnu større Fordringer, end oprindeligt tænkt, til Uholdenhed hos Menneskene. Imidlertid have jo Entreprenørerne, som tidligere oplyst og atter gentaget i Anmærkningerne, med en høi Grad af Loyalitet udført deres Del af Kontrakten og baaret de Tab, som ikke alene den stigende Arbejdsløn og de stigende Priser paa Materialerne foranledigede, men som tillige fremkaldtes ved Forhold, der vare dem ubekjendte og maatte være dem ubekjendte, indtil de for Alvor begyndte at arbejde. Naar nu her er Tale om at eftergive dem den Muilt, som de i Følge Kontraktens Bogstav vilde være isaldne, forekommer det mig, at her er et af de Tilfælde, hvor man maa sige, at al Billighed taler for at efterkomme en saadan Begjæring. Der er ikke Tale om at erstatte dem helt eller delvis det Tab, de maatte have lidt ved Anlæget, men om at eftergive dem en Muilt for en Forsintelse, som ikke kan siges at være fremkaldt ved nogen Brøde fra deres Side, men ved Forhold, som laa udenfor deres Omraade, og som Ingen kunde være Herre over. Jeg ønskede derfor gjerne, at dog i alt Fald denne Sag ikke skulde gaa hen gennem denne Behandling, uden at der var faldet et Ord fra den modsatte Opfattelses Side, nemlig den, som gaar ud paa, at dette Arbejde i det Hele er udført paa en saadan Maade, at det ikke giver grundet Anledning til Klager. Det, at der finder Udgiftsoverskridelser Sted ved et saadant Arbejde, er ikke Noget, der i og for sig kan siges at være strafværdigt eller uforvarsligt; det maa omtrent være en Nødvendighed efter det hele Arbejdes Natur og efter den ringe Erfaring der har været at bygge paa. Det forekommer mig ligeledes, at de forskellige Forslag, som gøres i Tillægsbevillingsloven med Hensyn til Arbejder til Limfjordsbroens Fortærkning, maa billiges, og at de Udgifter, som nu kræves for at bringe Broen i yderligere tilfredsstillende Stand, ikke